

2019-05-29
I2019/01686/E

Infrastrukturdepartementet

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Uppdrag att utreda vissa genomförandefrågor gällande det omarbetade förnybartdirektivet

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (det omarbetade förnybartdirektivet) utreda om

1. direktivets utökade krav på att utfärda ursprungsgarantier för produktion av energi från förnybara energikällor ska tas om hand inom det befintliga systemet för utfärdande av ursprungsgarantier för el eller om det finns skäl att ta fram särskilda system för vissa energislag exempelvis förnybar gas samt om det är lämpligt att utfärda ursprungsgarantier även för produktion av icke-förnybar energi,
2. kontrollen avseende hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp enligt artikel 30 i direktivet ska tas om hand inom det befintliga systemet för hållbarhetskriterier eller om det finns skäl att ta fram särskilda system för vissa typer av energislag, biobränslen, etc.,
3. Sverige ska inrätta en nationell databas som är kopplad till den unionsdatabas för att spåra flytande och gasformiga drivmedel som avses i artikel 28.2 i direktivet och om det finns samordningsvinster med nuvarande system för utfärdande av ursprungsgarantier och hantering av hållbarhetskriterier vid inrättandet av en sådan databas,

4. det behövs åtgärder för att genomföra artikel 15 i direktivet om administrativa förfaranden, regler och normer, samt
5. det behövs åtgärder för att genomföra artikel 18 i direktivet om information och utbildning.

Om förslaget innebär regeländringar ska konsekvenserna av dessa analyseras.

Energimyndigheten ska redovisa punkterna 1, 3, 4 och 5 i uppdraget till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 15 september 2019. Energimyndigheten ska redovisa punkt 2 i uppdraget till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 6 december 2019. Energimyndigheten ska i fråga om punkt 4 i uppdraget samarbeta med Boverket i de delar som berör Boverkets verksamhet. Arbetet med genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/844 av den 30 maj 2018 om ändring av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda och av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet ska beaktas i arbetet med denna punkt.

Skälen för regeringens beslut

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, förnybartdirektivet, har omarbetats genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, det omarbetade förnybartdirektivet. Det sistnämnda direktivet trädde i kraft den 24 december 2018 och ska vara genomfört senast den 30 juni 2021.

I artikel 19 i det omarbetade förnybartdirektivet ställs krav på att medlemsstaterna ska säkerställa att ursprungsgarantier utfärdas på begäran av producenter av energi från förnybara energikällor. Detta är en utvidgning av de krav som ställs i förnybartdirektivet, eftersom det i det direktivet endast ställs krav på medlemsstaterna att säkerställa att ursprungsgarantier utfärdades på begäran av producenter av el från förnybara energikällor. Det utökade kravet innebär att ursprungsgarantier ska kunna utfärdas för alla de energislag som i direktivet definieras som energi från förnybara energikällor även när de används i andra syften än att producera el, t.ex. för att producera värme eller gas. I artikel 2 i det omarbetade förnybartdirektivet definieras

förnybara energikällor som vindenergi, solenergi (termisk solenergi och elektrisk solenergi), geotermisk energi, omgivningsenergi, tidvattensenergi, vågenergi och annan havsenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsverk samt biogas.

Enligt artikel 28.2 i det omarbetade förnybartdirektivet ska en unionsdatabas inrättas som gör det möjligt att spåra flytande och gasformiga drivmedel. Medlemsstaterna ska kräva att de berörda ekonomiska aktörerna för in uppgifter i den databasen om de transaktioner som gjorts och om hållbarhetsegenskaperna hos dessa drivmedel. En medlemsstat får inrätta en nationell databas som är kopplad till unionsdatabasen vilket säkerställer att de uppgifter som förs in omedelbart överförs mellan databaserna. Det omarbetade förnybartdirektivet innebär även att biomassabränslen dvs. gasformiga och fasta bränslen som framställs av biomassa, ska uppfylla hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp. Dessa krav har tidigare endast gällt för biodrivmedel och flytande biobränslen.

I artikel 15 i det omarbetade förnybartdirektivet finns nya krav om administrativa förfaranden, regler och normer. Exempelvis ställs det krav i artikel 15.4 på att medlemsstaterna i sina byggregler och byggnormer, eller på andra sätt med motsvarande verkan, ska kräva att miniminivåer av energi från förnybara energikällor används i nya byggnader och i befintliga byggnader som genomgår betydande renoveringar i den utsträckning detta är tekniskt, funktionellt och ekonomiskt genomförbart, och återspeglar resultaten av den kostnadsoptimeringsberäkning som utförts i enlighet med artikel 5.2 i direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda och i den mån detta inte inverkar negativt på inomhusluftens kvalitet. I artikel 15.8 i det omarbetade förnybartdirektivet ställs nya krav på medlemsstaterna att bedöma de rättsliga och administrativa hindren för långfristiga avtal om köp av förnybar el och ska undanröja oberättigade hinder för, och främja en mer utbredd användning av, sådana avtal. Medlemsstaterna ska säkerställa att dessa avtal inte är föremål för oproportionella eller diskriminerande förfaranden eller avgifter.

Genom artikel 18 i det omarbetade förnybartdirektivet har också viss omarbetning skett när det gäller frågor om information och utbildning jämfört med vad som gäller enligt artikel 14 i förnybartdirektivet.

Regeringen ser behov av att uppdra åt Energimyndigheten att utreda hur de ovan nämnda artiklarna bör genomföras.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Eva Centeno López

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Utrikesdepartementet/HI

Finansdepartementet/BA, SKA, BB, SPN och K

Miljödepartementet/Nm och Kl

Näringsdepartementet/SMF och JL

Infrastrukturdepartementet/TM

Boverket